

Quiz

Cinca

întreaga
familie 8+

durata
30 min

15 biserici
fortificate

© Fundația Biserici Fortificate, Sibiu, 2025

Planuri biserică: Hermann Fabini, Sibiu

Ilustrații și text: Fundația Biserici Fortificate

Ilustrații Dana&Birk: Joy Katzmarzik, Mainz, Germania

Layout: Fundația Biserici Fortificate

Unde ne găsiți: www.kirchenburgen.org

Bună și bine ați venit în Cincu!

Salut!
Suntem Dana și Birk
și vă invităm să
completați acest
quiz împreună cu noi.
Veți avea nevoie de
un instrument de
scris și de multă
atenție ;)

Dacă aveți nevoie de ajutor, luați părinții drept tovarăși de explorare, cu siguranță vă veți descurca foarte bine și în echipă.

HAIDEȚI SĂ ÎNCEPEM! **EXPLORARE PLĂCUTĂ!**

Ce este aceea o biserică fortificată?

În mijlocul fiecărui sat săsesc, sau pe un deal la margine de sat, se află o biserică fortificată sau biserică-cetate.

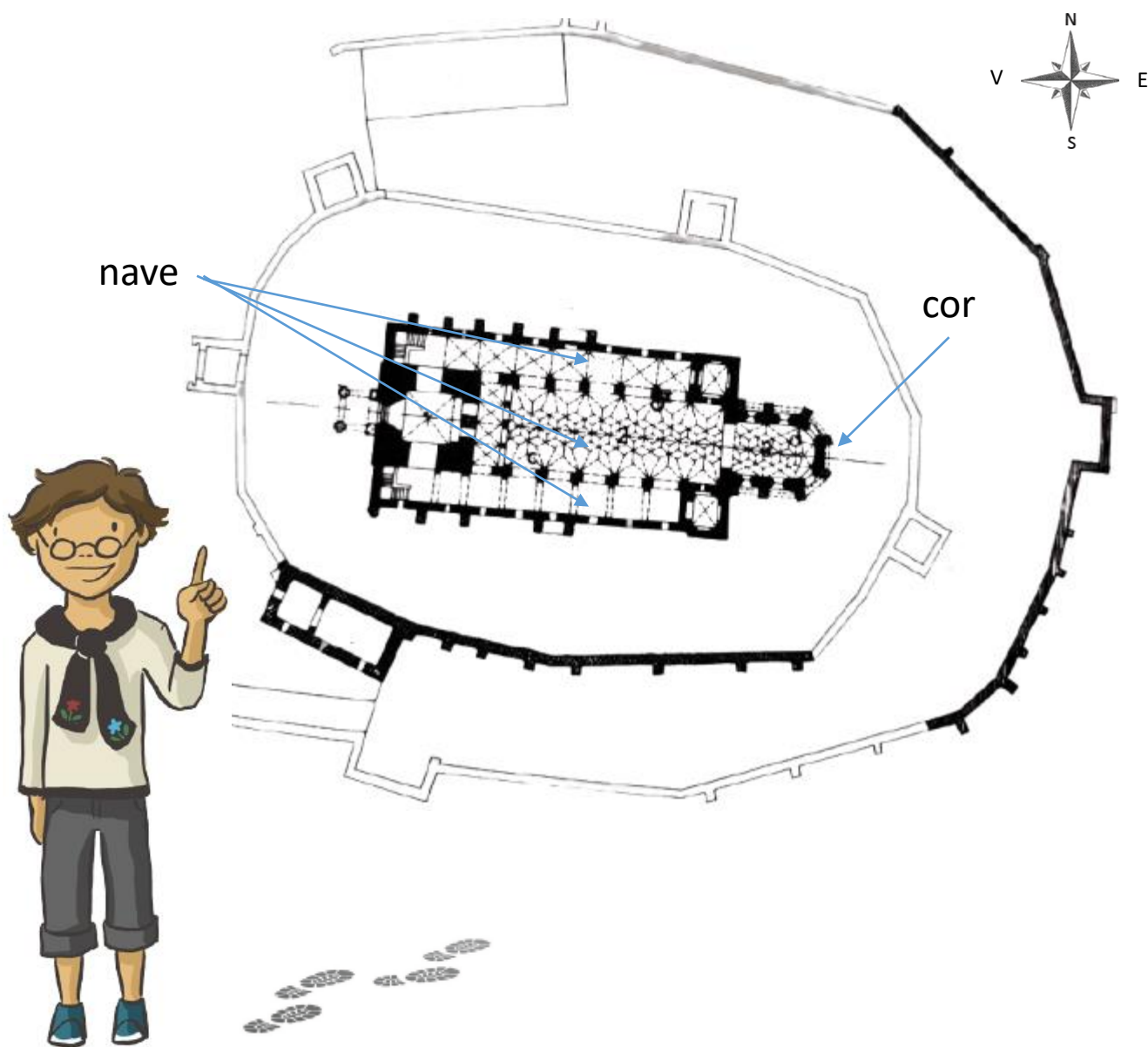
Acesta este locul unde oamenii se întâlnesc la cele mai importante evenimente din viața lor: botez, cununie, sărbători religioase dar și unde aceștia se refugiau, acum sute de ani, în caz de pericol.

Biserica se află în centrul fortificației, iar fortificația în centrul comunității.

Fiecare biserică-cetate este unică și exprimă bunăstarea și priceperea comunității care a construit-o.

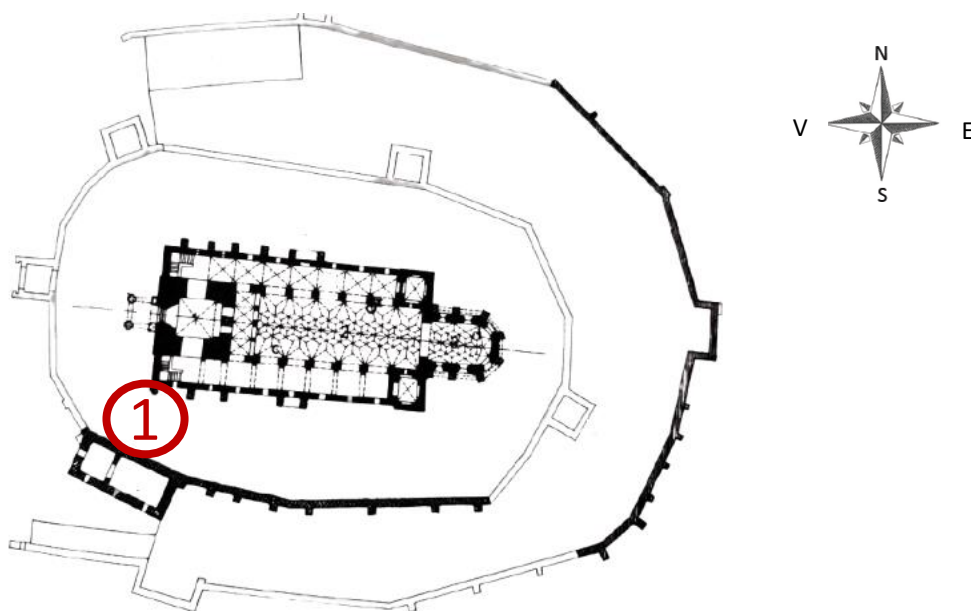
Ce avem de descoperit în Cincu?

Acest plan al bisericii vă va ajuta să identificați navele și corul bisericii și să vă orientați în funcție de punctele cardinale.

Biserica fortificată din Cincu este cea mai mare **bazilică romanică** din mediul rural al Transilvaniei, iar construcția acesteia a avut loc în mai multe etape. Prima menționare este în **secolul al XIII-lea** ca bazilică romanică cu trei nave, turn de vest și două turnuri de est, demolate, ulterior, până la nivelul acoperișului actual.

Începem traseul nostru în partea vestică a ansamblului, în dreptul intrării în biserică unde se află și turnul de vest.

Pornim spre dreapta turnului de vest, către clădirea care se află pe colțul primei incinte, sau primului zid de fortificație.

Această clădire a fost cândva prima clădire a primăriei, astăzi găzduiește *Muzeul Lolelor*, dar în trecut a fost un puternic **bastion**, alipit primului zid de fortificație care înconjură biserica.

De ce credeți că era nevoie de un bastion?

☐ Pentru apărare pe mai multe direcții

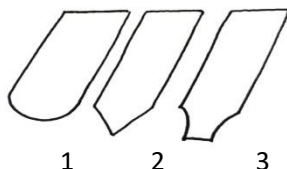
☐ Pentru înălțarea zidurilor

☐ Pentru înfrumusețarea zidurilor

Bastionul este o construcție cu rol defensiv, alipită zidurilor de fortificație sau aflată la colțurile acesteia. Scopul acestuia era să ofere o mai bună apărare la baza zidurilor, eliminând unghiurile moarte.

Priviți spre acoperișul fostului bastion. Observați țiglele.

Ce tip de țiglă observați pe acoperișul fostului bastion?

1. Țiglă solzi

2. Țiglă rombică

3. Țiglă coadă de rândunică

Priviți acum în stânga fostului bastion. Se văd resturi din primul zid de fortificație.

Din ce material este construit zidul de fortificație?

Biserica a fost înconjurată de două **ziduri de incintă** circulare. Primul a fost construit în secolul al XIV-lea, iar la doilea în secolul al XVI-lea. Primul zid avea patru **turnuri de apărare** și un bastion (*pe care l-ați descoperit deja*). Turnurile au fost demolate în secolul al XIX-lea după ce nu au mai fost folosite pentru apărare.

Ce rol credeți că aveau turnurile?

Străjerii putea vedea mai departe

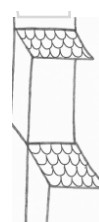
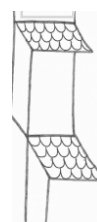
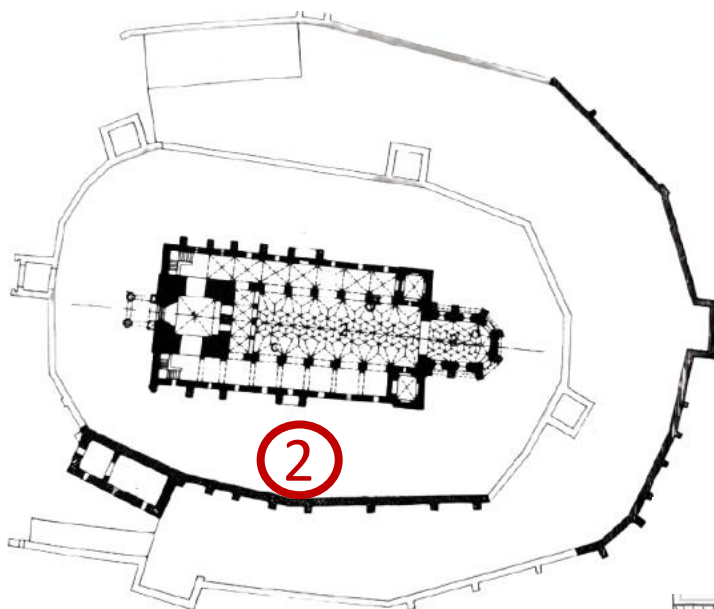
Pentru varietatea construcției

Pentru plimbat pe timp de seară

Continuați traseul pe aleea pietruită, pe latura de sud a bisericii. Priviți **contraforturile** care susțin zidurile exterioare ale corului și navei bisericii.

Ce rol credeți că aveau contraforturile?

estetic

ornamental

de întărire a zidurilor

Câte sunt pe latura de sud a navei și corului bisericii?

Putem observa mai multe elemente defensive: **corul bisericii** este înălțat și întărit cu **contraforturi** legate prin **arcade**. Deasupra arcadelor care leagă contraforturile vedem **guri de tragere** (mici deschideri deasupra arcadelor, pentru folosirea armelor de foc).

Deplasați-vă în dreptul corului bisericii. Priviți în sus, spre acoperișul acestuia.

Observați secțiunea de deasupra arcadelor care se numește, **drum de strajă**, de tip închis, în care sunt vizibile gurile de tragere.

Câte guri de tragere puteți număra pe această latură a corului bisericii?

☐ 3

☐ 4

☐ 5

Coborâți privirea din nou spre arcade și observați că sunt distanțate de zidul bisericii.

Spațiul dintre arcade și zidul bisericii poartă denumirea de **fantă de aruncare**. Pe aici, în timpul atacurilor, sătenii puteau arunca apă clocotită, smoală sau pietre peste invadatori, dar ele mai serveau unui scop.

Bănuți cărui scop mai serveau acestea?

ornamental

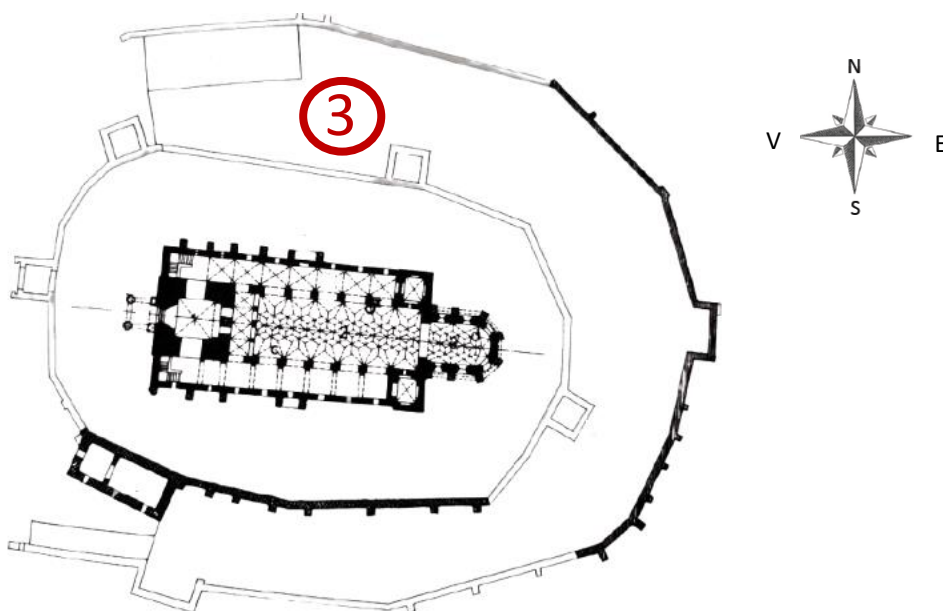

pentru stingerea
incendiilor de la
baza zidurilor

de supraveghere

Ocoliți corul bisericii și pășiți spre clădirea din partea dreaptă a bisericii.

Aceasta este **fosta cazarmă**, construcție alipită celui de-al doilea zid de fortificație care înconjură biserica, din care mai este vizibil segmentul din dreptul corului bisericii.

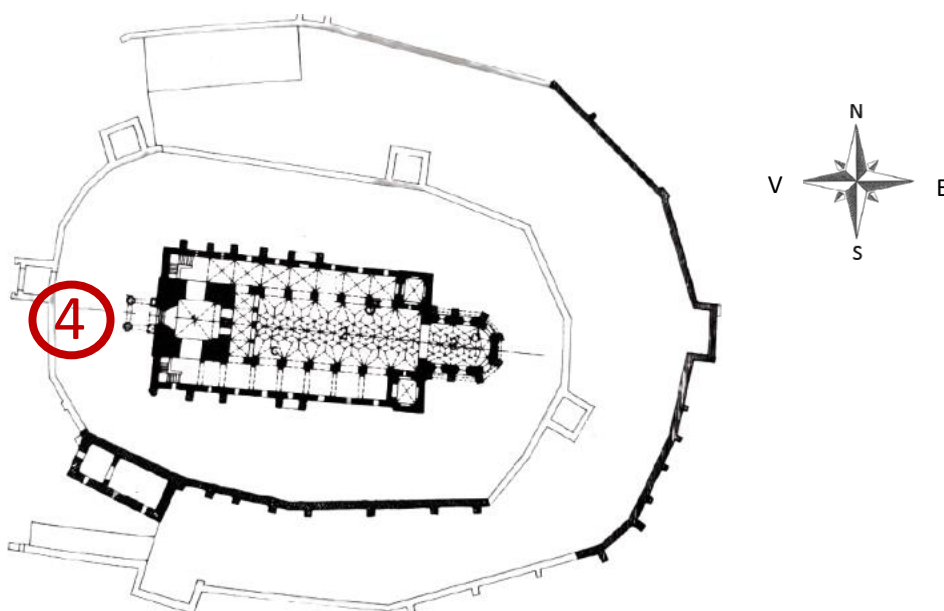
Câte ferestre puteți număra pe fațada dinspre curtea bisericii?

Oare ce tipuri de țiglă s-au folosit la acoperiș, vă mai amintiți cum se numeau cele trei tipuri de țigle tradiționale? Pe care le puteți identifica aici?

Ne deplasăm spre intrarea în biserică, în dreptul turnului de vest.

Îndepărtați-vă puțin de intrare și priviți în sus, spre turn.

Câte alte turnulețe observați pe acoperișul acestuia?

Aceste turnulețe însemnau că satul Cincu avea **drept de judecată**, adică putea să dea singur sentințe (pedepse) pentru încălcarea regulilor foarte stricte ale comunității.

Ați mai văzut asemenea acoperiș cu turnulețe și la biserici din alte sate sau orașe? Daca, da unde?

Turnul de vest este masiv, impunător și este un alt element defensiv important. Cu ziduri groase, din piatră, și guri de tragere la ultimul nivel, acesta asigura adăpost și pază pentru sătenii din biserică-cetate.

Priviți acum portalul de vest, pe unde vom și intra imediat în biserică.

Câte coloane și arcuri formează frumosul portal?

Coloane

Arcuri

Haideți să trecem prin portal și să intrăm în biserica răcoroasă. Simțiți răcoarea pe piele, nu-i așa?

Observați cele trei **nave** ale bisericii, adică trei culoare: unul principal care duce spre altar și alte două laterale.

Faceți câțiva pași pe culoarul central și opriți-vă puțin între rândurile de bănci.

Atenție! Urmează o sarcină foarte palpitantă care cere multă atenție!

Numărați 25 de bănci de pe rândul din stanga și opriți-vă în dreptul celei cu numărul 25. Priviți între bănci și observați un mâner din lemn, care deschide o trapă din lemn.

Ce credeți că se află sub această trapă?

o comoară

o fântână

provizii

Acolo unde era posibil, erau săpate fântâni în interiorul bisericii ca să asigure sătenilor sursa de apă în timpul asediilor.

Întoarceți-vă cu fața spre altar și priviți spre peretele din stânga unde se află amvonul.

Din **amvon**, preotul (bărbat sau femeie) citește Evanghelia. Da, ați citit bine: în biserica evanghelică, preoții pot fi și femei.

Din ce material credeți că este realizat?

piatră

lemn

metal

Priviți cu atenție ornamentele bogate ale acestuia. Sunt multe elemente inspirate din natură, vegetale, florale, dar și de alt tip.

Ce alte figuri simbolice observați?

chip de înger

păsări

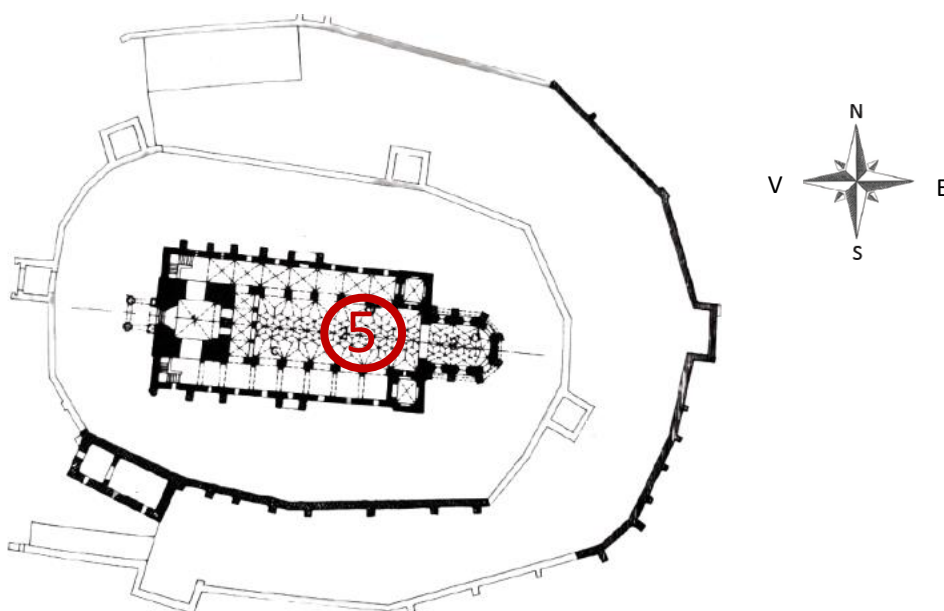

fluturi

Desenați ornamentul preferat:

Priviți acum spre arcul de triumf care separă nava de altar.

În stânga și dreapta arcului de triumf observați câte un ornament, care seamănă cu un tablou ieșit în relief.

Care dintre cele două ornamente are reprezentat un craniu de om?

cel din stânga

cel din dreapta

Ce element mai au în comun cele două ornamente?

coloane răsucite

chipuri de îngeri

Aceste ornamente se numesc **epitafuri**. Acestea aveau rol de comemorare pentru persoane care au plecat de pe lumea aceasta și erau dăruite bisericii de familii mai înstărite.

Faceți acum câțiva pași în direcția altarului.

Observați un obiect înalt suplu, rotund în partea de sus.

Din ce material credeți că este construit?

Ce rol credeți că îndeplinea această piesă de mobilier?

Loc pentru
botez

Loc pentru vorbit

Suport pentru
lumânări

Cristelnița este un vas special, realizat din lemn sau piatră și este folosită de preot într-un moment special: botezul.

Pășiți acum cu grijă în fața altarului și priviți, mai întâi podeaua de sub picioarele voastre.

Observați ceva neobișnuit? Podeaua pare să se poată ridica. Ce credeți că se ascunde sub aceasta?

O altă fântână

Un tunel secret

Un depozit

În biserica din Cincu au existat și există și astăzi urme ale unor **tuneluri de evacuare** pe unde sătenii ascunși în biserică puteau să fugă și să se ascundă în pădurile din apropiere.

Priviți acum altarul bogat ornamentat cu motive vegetale și florale, dar și cu picturi.

Câte secțiuni pictate puteți număra?

Întoarceți privirea spre peretele din stânga altarului. Observați o construcție atașată de perete, cu detalii din piatră și un mic grilaj.

Ce rol credeți că avea?

O fereastră

Suport pentru pâinea sfințită

Loc pentru lumânări

Tabernacolul este un “dulăpior” special, prins de peretele din stânga altarului. Aici, preotul păstra pâinea pentru împărtășanie.

Întoarceți-vă acum cu spatele la altar. În stânga și dreapta acestuia observați două bănci cu spătar înalt.

Câte persoane încap în cele două bănci?

Aceste bănci se numesc **strane** și aici stăteau cele mai importante persoane din comunitate. Sunt piese de mobilier foarte valoroase și în unele biserici foarte frumos ornamentate.

Priviți acum spre nava bisericii. În fața voastră, sus, la etajul turnului de vest se află **orga**. Observați că are mai multe tuburi, mari și mici.

Cum credeți că ies sunetele, când organiștii cântă la orga în timpul slujbelor sau concertelor?

Cu ajutorul aerului care trece prin tuburi

Cu ajutorul unor clapete care bat tuburile

Prin vibrația tuburilor

Înainte de a ieși din biserică, priviți în sus, spre bolta navei. Observați nervurile care o decorează? Aceasta se numește **boltă înstelată**.

Unde în natură mai întâlnim asemenea nervuri?

La frunze

La flori

La gândaci

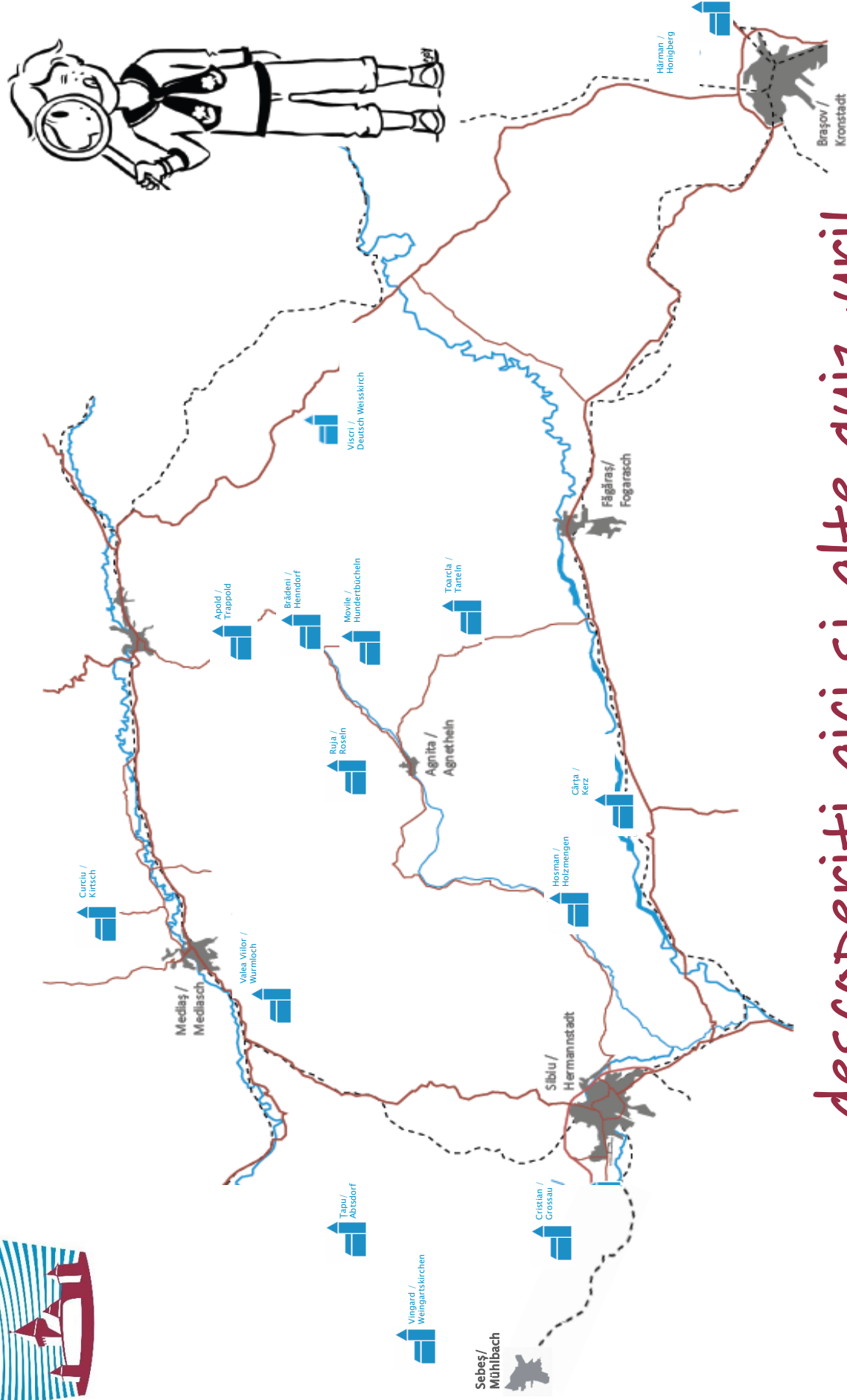
Ați răspuns la toate întrebările quiz-ului nostru.

FELICITĂRI!

Tocmai v-ați îmbogățit cu
o nouă experiență!

Sperăm că v-a plăcut quiz-ul
nostru și vă invităm să
descoperiți
și alte biserici fortificate din
Transilvania.
Vă așteptăm cu drag și cu
experiențe noi!

... descoperiti aici si alte quiz-uri!